

Hiša ni bila na slabem glasu; pač pa se čuje, da je delalo v tej hiši nemir — nesrečno žganje! Pokojni je v domačem nemiru, pijan žganja, večkrat pravil, da se bo končal. Na Male Gospojne dan je še bil pri pozni maši in imel s seboj steklenico žganja. Žganje je imel nastavljen kjersibodi, tudi v streljarni proti toči, in v tej streljarni je nad možnarjem za streljanje proti toči podržal glavo in sprožil. Glavo mu je odtrgalo in tako razneslo, da so jo z motiko vkup strugali.

b Brežice. „Demovina“ z dne 16. t. m. trdi, da je g. dr. Benkovič kriv izselitve dr. Straška iz Brežic. Resnici na ljubo pribijemo: Strastna agitacija dr. Straška za liberalno stranko deloma, večinoma pa njegova neuljudnost sta zakrivila, da so dr. Strašku obrnili hrbet skoraj vsi prebivalci brežiškega okraja. Dr. Strašku se že samemu odpirajo oči!

b Brežice. Razni nemški listi in „Štajere“ razširjali so vest, da je g. c. kr. davkar Wutt Simon blagajnik brežiške Čitalnice. To je laž, ker je pri letošnjem obnem zboru bil izvoljen blagajnikom g. Miha Balon, veleposestnik v Brežicah.

b St. Vid na Planini. Gdč. Štefka Bračič, liči g. nadučitelja, se je zaročila z g. Janezom Regvat, trgovcem in posestnikom na Pilštanju. Čestitamol! — Castnim članom je imenoval odbor bralnega društva č. g. Miroslava Volčiča, ki je postal društvu zdatno gmotno podporo, za kar se mu najsrčnejše zahvalujemo. Obnem se odbor tudi zahvaljuje vsem drugim dobrotnikom, ki so društvu darovali knjige, pred svem č. g. župniku Ribaru, Pepci Španovi in Francu Kralju, gostilničarju in posestniku, kateri je sam daroval 147 knjig.

b V Kozjem so izobesili dne 18. t. m. na okrajni sodnji beli zastavo, ker ni bilo v zaporu nobenega kaznjenca.

b Dobje pri Planini. Pomilovanja vredni so dopisniki in čitatelji „Štajerca“ in „Narodnega Lista“. Ne v svojo obrambo, ampak, da sprevidijo tisti, ki vernejo takim časnikom, navedem samo par dejstev. „Štajerčev“ dopisnik me dolži, „da sem obstrelil kot kaplan v Gornjemgradu nočnega čuvaja Kolena, ga težko ranil in spravil njega, njegovo ženo in otroke v veliko revščino“ in „da bi imel za rodbino Kolene po vsej pravici skrbeti.“ Povem ti, dopisnik, da s to zadevo nisem v nobeni zvezi. Nočni čuvaj Kolenc v Gornjemgradu ni bil nikdar oženjen, in ni imel otrok ter je že umrl. Če bi dopisnik vedel, kedo je ta skandal povzročil, bi lepo molčal. V Gornjemgradu je to obče znano, tudi sodnji. Pišes v „Štajercu“, „da nisem hotel iti na smrt bolanega starega moža sprevideti, in je potem umrl brez sv. zakramentov“ in tako tudi stara žena. Dopisnik pa neče povedati, katera sta bila tista stara, ker bi ga prijeli vsi župljani za lažnjiva ušesa. Vsak ve, da ni nobeden umrl brez sv. zakramentov zaradi moje krivde. Prav peklensko mi očitáš, „da sem se sprehajal v temni noči z žensko“ itd., „da sem jo imel zaklenjeno v sobi.“ Tega mi ne more nihče dokazati, ker se ni nikoli zgodilo. Dokazal ti bo Bog, da govorim resnico. Nesramneč, zastoj se trdš, pri meni ne najdeš tega. Te ostudne škandale si prikrojil prav po svoji izkušnji. Je vse znano! Tvojih judževih vzdihljejev glede cerkvenega gospodarstva in drugih kričečih neresnic ne omenjam. Človek, ki mi je hotel dati moralne zausnice po krivici, se po zajčje skriva, pa se bo enkrat zaradi teh hudobij kesal. Kaj, če bo prepozno. — Jernej Vurkele, župnik.

b Dobje pri Planini. Pulko ponuja v „Štajercu“ 1000 gld. tiskemu, ki mu dokaže, da je trobil s socialdemokrati v en rog; potabil pa je pristaviti, kdo bo plačal teh tisoč gold.narjev. Ti kronice silno ljubiš, Dernač jih rabi zase, Detoma jih nima, socialdemokrat jih zapije. Slabo spričevalo si daje Pulko, ako misli, da zna v Dobju samo gosp. župnik pisati, ker je on tukaj naučitelj na štiri-razrednici. Pulko je že čisto zmeden, povsod vidi le župnika in kronice.

Šestrazredna javna ljudska šola v Sevnici je imela v šolskem letu 1906/7 403 učence, in sicer I raz. 109, II raz. 78, III. 78, IV. raz. 60, V. raz. 50, VI. 37 učencev. Šolsko leto se je pričelo dne 1. oktobra 1906 in končalo 31. junija 1907. Poprej namerna šolska veselica se letos ni priredila, posebno zaradi tega ne ker je bil šolski obisk v zadnjih mesecih zelo slab.

Med letom so učenci uživali razne podpore. Krajni šolski svet je malone vse učence preskrbel s šolskimi knjigami in zvezki. Za boljšino so prejeli ubožni šolarji potrebni oblačil za 535 K, od kojega zneska je tukajšnji grajšček, velerodni gospod Alojz Otto, c. kr. stotnik v. p. vsedušno daroval 600 K. V šolski kuhinji je v zimskem času po 20 in več učencev vsak dan obedovalo brezplačno in se je vsem skupaj razdelilo 12.409 kosilic. V ta namen so prispevali in sicer: Posojilnica v Sevnici 100 K, Posojilnica v Celju 60 K, vel. gospod župnik Dobersek 50 K, vel. gospod c. kr. notar Korbar 30 K, gospa Tevesija Polzer v Menah 20 K, veleč. župnik Kragl 10 K, vel. gospod J. B. Papež v Boštjanu 10 K, vel. gospod Zorko v Peclju 10 K, gosp. Jože Zalokar 4 K, gospod kaplan Volčič 3 K, gospod Petar s Kranjskega 1 K. Od g. trgovskih potnikov nabral gospod Ludovik Smole 76 K 40 h, dohodki tombole 58 K 24 h, razni drugi dohodki 31 K 88 h, skupaj 449 K 02 h.

Vrhubtega so za šolsko kuhinjo mnogi tržani in okoličani dali raznih jestvin, kakor krompirja, fižola, žita, moke in kruha. Vsem tu imenovanim in neimenovanim dobrotnikom naše šolske mladine, zlasti tudi gospodu katehetu Francu Segula, ki je z veliko žrtvalnostjo oskrboval šolsko kuhinjo, se izreka najtoplejše zahvala.

Drobtinice.

d Drobne vesti. Princ Peter Črnogorski bo v jeseni predaval na dunajškem vseučilišču o državnem pravu. — Kolarski pomočniki v Gradcu zahtevajo zvišanje plače za 15 %. — Ognjenik Etna je začel 13. t. m. bruhati. — Z avtomobilom preko Afrike hoče voziti nemški nadporočnik Graetz. — V Budjejevicah na Češkem je strela ubila osem oseb, ki so vedrili pod nekim drevesom. — V Sarajevu se je pojavil legar. — Štrajk brzojavnih uradnikov v Severni Ameriki se je razširil na 50 mest. — V Pa-

sajerski dolini na Tirolskem je razsajal 12. t. m. strahovit vihar s točo. Vsa žetev je uničena in razdejanih je več hiš. — V Ardu na Ogrskem je vsled zavzivanja strupenih gob umrla cela družina, štiri osebe. — Blizu Czik-Szereda na Ogrskem je 15. t. m. skočil vlak iz tira ter se prekupilil čez visok železniški nasip. Več oseb je mrtvih in mnogo ranjenih. — V Dörmitzu na Nemškem je eksplodiral dinamit v dinamični tovarni. 7 oseb je mrtvih, in 80 ranjenih. V mestu so vse šipe popokale in 20 bližnjih poslopij je popolnoma razrušenih. — V Trstu je bil zopet roparski napad. Dva roparja sta oropala železniškega uradnika Knapela. Enega roparja, Italijana Lecce iz Kalabrije, je policija prijela. — Pri ogrskih državnih železnicah so prišli na sled veliki goljufiji. Pokradli so za 150.000 K blaga. 150 uslužbencev so zaprli. — Družbo ponarejaleev denarja so prijeli v Varhelyju na Ogrskem. Načelnik jim je bil neki orožnik. — V Gorici je bila minule dni velika vročina. Toplomer je kazal v senci 36 stopin. — V Istri je letos velikanska suša. — V Ameriki je umrl 29letni Fr. Starkl iz Štor pri Celju. — Nogo je zmečkalo v Cumberlandu v Ameriki Maksu Hanžiču iz Ljubnega. Morali so mu jo odrezati. — Na Ogrskem letos ne bo kontrolnih shodov.

Narodno gospodarstvo.

g Močvirski tečaj. Na Češkem se vrši osemdnevni tečaj za posestnike močvirij. Na tem tečaju se bodo pričeli od najboljših strokovnjakov, kako treba močvirja umno obdelovati ali jih izbrati za proizvajanje šote in stelje.

g Cena mleka v Švici se je povišala za 2 vinarja. g Letošnja žitna letina na Ogrskem po najnovejših poročilih ni tako ugodna in obilna, kakor se je pričakovalo, le ječmena in ovsu se je pridelalo več.

g O času misanja ko izpada kokošim perje, kar se godi ravno v tem mesecu in pozneje, naj se kokoši posebno skrbno redijo in dobro krmijo, če hočemo, da bodo začele prej nesti. Misanje močno izdela kokoši, zato jim je treba v tem času posebno tečne piče in dosti zobanja na večer.

g Pridelek sadja na Štajerskem. O letošnjem pridelku sadja na Štajerskem poroča zveza štajerskih poljedelskih zadrug po natančnih poizvedbah o stanju začetkom tega meseca: obrodile so letos dobro le črešnje in trte, koder niso pomrzile. Splošno pa bo letos malo sadja. Glavni vzrok tega je dolga zima, vsled katere so pomrzile n. pr. breskve in marelice. Slive so manj trpele. Jablane in hruške so dobro cvetele, ponekod bolj, ponekod manj, kakor so pač lani manj ali bolj obrodile in bilo je upati povprečno na srednje dober pridelek. Tega pa so uničili mrčesi ob času cveta in neugodno takratno vreme. Ker letos tudi v Švici, na Nemškem in na Nizozemskem ne bo sadja, bodo lahko oni, katerih sadonosniki vendar nekaj obetajo, dosegli lape cene za sad.

g Namakanje pšeničnega semena proti snetjivosti. Pšenico napadajo smrdljivi snet, sajasti snet in prašnati snet. Letos se je marsikje močno pokazal smrdljiv snet, ki uničuje celo klasje. Namesto pravega zrnja se razvija pri tej bolezni kratko in napeto zrnje, polno mazavega črnega prahu, ki smrdi po gnjilih ribah. Ta škodljiva bolezen se prenaša s tem, da se pri mlatvi razkadi črn prah in da se prijema zdravega zrnja. Ker ta prah ni nič drugega kakor neštevilo novo seme smrdljivega snetu, prihaja z novim semenom vred tudi že kal nove bolezni v zemljo.

Pri nas je navada, da se obdeluje pšenica z apnenim prahom proti snetjivosti. Bolj se pa priporoča, da jo namakamo v raztopini modre galice. To raztopino pripraviš na ta način, da raztopiš v 100 litrih vode pol kilograma modre galice. Tolika množina zadostuje, da namočiš 150 litrov pšenice ali okroglo 5 mernikov. Seme se mora namakati 12 ur. Na to je seme plitvo razgrniti in dobro obračati, da se osuši in lahko seje. Kakor je pokazala letošnja izkušnja na kmetijski šoli na Grmu, se namočena pšenica tudi bolj drži čez zimo. Dočim je letos mnogo pšenice pod snegom pognilo, je namočena pšenica ostala lepo zdrava in bujno zelena.

Proti snetjivosti se priporoča v zadnjem času tudi namakanje semena v formalinu ali formaldehidu. To je ko voda čista tekočina, ostra, in diši nekoliko po česnju. S to tekočino je seve bolj previdno ravhati. Na 100 l vode se vzame četrt do pol litra formalina. V tako pripravljene tekočini se sme namakati samo četrt ure, nič več. Tekočina se napravi v pripravni kadi. Namaka se pa na ta način, da se dene seme v čisto novo ali dobro oprano vrečo in da se z vrečo vred potopi za četrt ure v tekočino. Na to se seme plitvo razgrne in obrača, da se osuši. Seme naj se namaka tik pred setvijo. Če treba kaj časa z namočenim semenom čakati, naj leži seme narazen, dokler je vlažno. kajti na kup zgrabljeno seme lahko trpi na svoji kaljivosti. Ravno tako je paziti pa tudi na to, da ne namakamo počenega in razbitega semena, ker se sicer zgodi, da seme noče kaliti.

Z namakanjem pšeničnega semena v modri galici oziroma v formalinu varujemo pšenico pa tudi pred sajastim snetom in pred prašnatim snetom. Pri sajastem snetu počrni klasje in izgleda, kakor bi bilo s sajami na lahko poštupano. Pri tej bolezni se razvije sicer močnatno zrnje ali kaj pomaga, ko je zrno prazno, izsušeno in zgrbančeno, da ni nič vredno. Manj škodljiv je prašnati snet pri pšenici,

ker napada pšenico po naših krajih veliko manj, kakor n. pr. oves in ječmen. Pri prašnatem snetu se izpremeni cel klas v črn prah, ki se otrese in razkadi, tako da na zadnje ne ostane drugega na bilki kakor prazna klasna betvica.

g Koliko se je pridelalo vina v l. 1906., o tem prinaša francoski „Moniteur Vinicole“ statističen pregled. Na vsej zemlji se je pridelalo vina 134.128.908 hektolitrov. Na Francoskem so pridelali več nego tretjino vsega vina, namreč 48 milijonov hektolitrov. Na drugem mestu je Italija z 32 1/2 milijoni hektolitrov, tej sledi Španija, ki je pridelala 16.900.000 hektolitrov. Četrto mesto zavzema Alžir z 6.905.720 hektolitrov. Na Portugalskem so pridelali 3.900.000, v Avstriji pa 3.100.000 hektolitrov. Za Avstrijo pride Ogrska z 2.805.000 hektolitri. Na osmem mestu je Rumunsko in Chile, vsaka od teh dveh držav je pridelala 2 1/2 milijona hektolitrov. Potem sledi Nemčija z 2.150.000 hektolitri. Od enega do dveh milijonov hektolitrov so pridelale Turčija z otokom Ciprom, Belgija, južno-ameriška republika Argentinja, Združene ameriške države in Švica. Grško z otoki je pridelalo 900.000, Srbija pa 500.000 hektolitrov. V vsej Avstraliji se je pridelalo le 265.000 hektolitrov, skoraj ravnotoliko v Tunisu in Braziliji. Vsled svojega kapskega vina slavni Kapland je pridelal 190.000, Korzika 146.000, Luksemburg pa 120.000 hektolitrov.

Najnovejše novice.

Umrla je dne 20. t. m. pri Sv. Juriju ob Ščavnici Neža Korošec, mati državnega poslanca g. dr. Korošca. Pogreb je bil danes v četrtke. Sveti ji večna luč! V Bregu pri Celju je umrla dne 21. t. m. gospa Ana Radej vd. Novak, veleposestnica. Pogreb bo v petek pop. ob 5. uri. N. v. m. p!

Zaradi cesarjeve slike umor. V Trbovljah sta pila rudarja Askerc in Šarn v stanovanju prvega. Šarn je vprašal Askerca, koliko je dal za cesarjevo sliko, ki je visela na steni. Ko mu je Askerc imenoval večji znesek, je Šarn zaničljivo vprašal, kako more za tako sliko dati toliko denarja. Askerc je postal hud, češ, da je nasprotnik razžalil cesarja ter ga bo vsled tega ovadil oblasti. Grožnja je Šarna tako razkačila, da je zgrabil na mizi velik nož ter ga porinil Askercu v prsi, da je takoj izdihnil.

Občinske volitve v Ptuj bodo meseca septembra. Po novi davčni ureditvi volijo v I. razredu razen treh najvišje obdačenih le državni uradniki. V II. razredu je tudi 20 volilcev manj kakor dosedaj, dočim šteje III. razred nad 400 volilcev. V nemškem taboru vlada splošna nesloga in spletkarstvo, zato bi morda ne bilo odveč, da bi Slovenci prešli svoje volilce v III. razredu.

Najnovejše novice. Romunski ministrski predsednik je prišel na obisk k našemu zunanjemu ministru. — Včeraj so Maročani novič napadli Casablanca. — V maročanskem mestu Fec je svetoval domači guverner Evropejem naj zapuste mesto. — V Gradcu bodo imeli 15. septembra štajerski nemški kmetje veliko skupščino. — V vaseh ob Volgi na Ruskem nastala je kolera. — Na Dunaju so se pojavile osepnice. — V Hollohazy na Ogrskem je 11letni lštvan Kertesz s sekuro ubil svojega spečnega očeta, ker je oče pretepel mater. — Uporni Maročani so proglasili za vladarja Maroko brata sedanjega sultana.

Listnica uredništva.

Prijatelju v Celje: Kaj bom tožil! Dobiček imajo samo odvetniki. Sploh pa me ne more razžaliti človek, ki vsake kvatre spremeni različno mišljenje. Pozdravi F. L. — Št. 114 pod Turjakom: Takih poročil ne prinašamo, ker mnogokrat ni gospodom ljubo. — Gotovlje: Brez podpisane koš! Zakaj se ne podpisate? — Gabeja: Hvala, porabimo prihodnjič! — Stavešinci: Je preveč oseb in razžaljivo. — Ruše, Zg. Savinjska dolina, Sv. Urban pri Ptuj, Veržej: Prihodnjič.

Loterijske številke.

Dne 17. avgusta 1907.

LINC	72	44	80	9	62
TRST	41	52	59	85	47

Tržne cene

v Mariboru od 17. avgusta 1906.

Živila	100 kg	cct		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	—	—	—
rž		17	—	—	—
ječmen		16	50	—	—
oves		15	50	—	—
koruza		14	—	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		19	—	—	—
seno		6	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	82	—	—
surovo maslo		—	2	40	—
maslo		—	1	68	—
špeh, svež		—	1	60	—
relje, kielo		—	—	—	—
repa, kiela		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
kiela		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jasce	1 kom.	—	8	—	—